

Ligularia Cass. (Języczka)

rodzina Asteraceae (Astrowate)

Ligularia dentata

Ligularia dentata

Ligularia dentata

Ligularia przewalskii

Ligularia przewalskii

Ligularia przewalskii

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Ligularia Cass. (Języczka)

rodzina Asteraceae (Astrowate)

Ligularia sibirica

Ligularia sibirica

Języczka (Ligularia Cass.) – rodzaj bylin, do którego należy ok. 150 gatunków występujących głównie w Azji Wschodniej, (nieliczne w Azji Północnej i Europie). Gatunkiem typowym jest *Ligularia sibirica* (L.) Cass - jest to również gatunek występujący naturalnie na terenie Polski.

Gatunki uprawiane w Polsce, m.in.:

- *Ligularia japonica* DC. (Języczka japońska),
- *Ligularia calthifolia* Maxim. (Języczka kaczeńcowata),
- *Ligularia dentata* (A. Gray) H. Hara, syn. *L. clivorum* Maxim. (Języczka pomarańczowa),
- *Ligularia przewalskii* (Maxim.) Diels (Języczka Przewalskiego),
- *Ligularia stenocephala* Matsum. & Koidz. (Języczka strzelista, wąskogłówkowa),
- *Ligularia macrophylla* DC.) (Języczka wielkolistna),
- *Ligularia wilsoniana* (Hemsl.) Greenm.) (Języczka Wilsona).

Ligularia dentata (Języczka pomarańczowa) - pochodzi z bagiennych terenów Chin i Japonii. Jest to okazała roślina osiągająca znaczne rozmiary, nawet do 150 cm wysokości. Tworzy wzniesioną, krzaczastą kępę, ma grube i mocne łodygi. Liście są duże, okrągłosercowate, ciemnozielone, od spodu czerwieniejące (brązowopurpurowe). Późnym latem (sierpień - wrzesień) pojawiają się duże, żółtopomarańczowe kwiatostany - koszyczki o średnicy do 8 cm. Umieszczone są one na nagich, rozgałęzionych pędach kwiatostanowych, wyrastających ponad liście.

Języczka ta wymaga stanowiska półcienistego (lekko cienistego), chłodnego i wilgotnego. Może rosnąć na stanowiskach słonecznych i suchszych, ale wtedy w upalne dni jej liście więdną i zwisają - bardzo źle znosi długotrwałe nasłonecznienie. Wskazana gleba gliniasta, wilgotna, próchniczna i żyzna o odczynie zbliżonym do obojętnego. Gatunek ten nie jest ekspansywny, ale trwałe i wytrzymałe na niskie temperatury. Wymaga obfitego podlewania - szczególnie na glebach przepuszczalnych i intensywnego nawożenia w okresie wegetacji. Jesienią dobrze jest ścinać całą roślinę tuż przy ziemi. Ze względu na swoje walory ozdobne - okazałe liście i duże, jaskrawe kwiaty może służyć do obsadzania zbiorników wodnych, do dużych ogrodów naturalistycznych, oraz do sadzenia na większych rabatach. Najlepiej rozmnażać je przez podział wiosną (starsze rośliny), a także przez siew nasion. Uciążliwe są dość często żerujące na nich ślimaki.

Ligularia przewalskii (Języczka Przewalskiego), synonimy: Senecio przewalskii - pochodzi z podmokłych terenów północnych Chin. Jest to okazała bylina o ozdobnych liściach i kwiatach. Tworzy wysoką, luźną, wzniesioną kępę, wyrastającą do wysokości 100 -150 cm. Mocne, wysokie pędy pokryte są głęboko powcinanymi, okrągłymi, ciemnozielonymi liśćmi. Liście są osadzone na długich, ciemnych ogonkach liściowych. Jesienią liście przebarwiają na czerwono. Kwitnie od czerwca do sierpnia. Kwiaty żółte, zebrane są w długie, wysmukłe, delikatne, kłosowate kwiatostany o długości 50-70 cm, umieszczone na cienkich, sztywnych, brązowawych pędach.

Ligularia Cass. (Języczka)

rodzina Asteraceae (Astrowate)

Dobrze rośnie na stanowisku słonecznym lub półcienistym, chłodnym. Jest bardzo wrażliwa na suszę i upał - na nawet niewielki niedobór wody reaguje silnym wędnięciem. Gleba musi być żyzna, o odczynie obojętnym i stale wilgotna. Jest rośliną zupełnie nie wrażliwą na mróz. Stосуje się je do obsadzania oczek wodnych, na rabatach, oraz na tereny mocno zabagnione. Jesienią dobrze jest ścinać pędy tuż przy ziemi. Rozmnażamy je przez podział roślin oraz przez siew nasion. Liście niemal wszystkich gatunków i odmian języczek są przysmakiem ślimaków.

Ligularia sibirica (Języczka syberyjska) - w warunkach naturalnych występuje na bardzo dużym obszarze, od południowej Francji aż po Japonię i Chiny, jednakże jest to gatunek krytycznie zagrożony, ginący. Cała roślina jest naga lub rzadko tylko owłosiona, osiąga wysokość do 2 m (50-150 cm). Łodyga jest nierozgałęziona. Liście zróżnicowane - liście odziomkowe (dolne liście łodygowe) na długich, oskrzydłonych ogonkach, sercowate, o brzegu ostro i głęboko ząbkowanym, górne - są coraz mniejsze i szeroko oskrzydłonymi ogonkami obejmują łodygę, najwyższe - to liście siedzące. Wszystkie są ciemnozielone, lekko połyskujące. Kwitnie w lipcu i sierpniu. Żółte koszyczki kwiatowe, o średnicy do 4 cm, mają wydłużone kwiaty języczkowe i zebrane są w długie, groniaste kwiatostany. Owoc niewielki o długości do 4 mm - z puchem kielichowym. Języczka rośnie na terenach wilgotnych - torfowiska, podmokłe olszyny, źródła, brzegi potoków. Jest objęta w Polsce ścisłą ochroną gatunkową, a także Konwencją Berneńską i Dyrektywą Siedliskową. Największe zagrożenie dla roślin tego gatunku to zmiana stosunków wodnych oraz zarastanie i zacienianie jej siedlisk przez olszyny.

Ligularia sibirica - jak wszystkie języczki najlepiej wygląda i rośnie w pobliżu zbiorników wodnych na stanowisku półcienistym, wilgotnym i z żyzną glebą.